

RS AU § 253 Återrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat

Ärendenummer: RS 2024/1126

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Nämndernas eget kapital för skattefinansierad verksamhet upplöses i bokslut 2024.
- Från och med 2024 ska över- eller underskott i den skattefinansierade verksamheten inte föras över till nästkommande budgetår.
- Policy för ekonomistyrning revideras.

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att se över regler för överföring av resultat och återkomma med ett nytt förslag till budgetavstämningen i oktober 2024.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att reglerna ändras så att endast avgiftsfinansierade verksamheter ska kunna ackumulera överskott och underskott och särredovisa ett eget kapital. Det gäller linjehamnen, kryssningskajen, vatten och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten.

Reglerna för hur överskott och underskott ska hanteras beskrivs i avsnitt 9 Ekonomisk uppföljning i regionens policy för ekonomistyrning. Förändringar i avsnitt 9.1 tredje stycket samt avsnitt 9.2 föreslås enligt nedan.

9.1 Hantering av budgetavvikelse

Nämndens totala verksamhet ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Om ett budgetöverskridande befaras ska nämnden omedelbart besluta om åtgärder för att förhindra avvikelsen. I undantagsfall kan tilläggsanslag beviljas se avsnitt 7.3.2.

Budgetansvarig chef är ansvarig för att rapportera ett befarat budgetöverskridande till överordnad chef. Åtgärder för att undvika ett budgetöverskridande ska snarast vidtas.

Om utfallet är lägre eller högre än beslutad budget kommer avvikelsen i den skattefinansierade verksamheten att öka eller minska regionens resultat. Över- eller underskott i nämndernas skattefinansierade verksamhet redovisas direkt mot regionens gemensamma egna kapital.

9.2 Överföring av årets resultat för avgiftsfinansierade verksamheter

Verksamheterna vatten och avlopp, avfall, linjehamn samt kryssningskaj ska särredovisa det egna kapitalet. 100 procent av årets överskott eller underskott ska föras över till verksamhetens eget kapital kommande år.

Vatten- och avloppsverksamhetens möjlighet att samla överskott begränsas av särskild lagstiftning.

Det egna kapitalet för dessa verksamheter kan användas både till driftkostnader och till investeringsutgifter. Användning av eget kapital ska beslutas av nämnd och därefter tilläggsbudgeteras. Beslutet är endast giltigt under budgetåret.

Bedömning

Det finns vissa fördelar med att varje nämnd ansvarar för att särredovisa och besluta om användning av eget kapital. Det ger i teorin förutsättningar för en mer långsiktig ekonomisk planering. Det vill säga att nämnden får ett tydligt ansvar att över tid ha en ekonomi i balans. Nämnderna har mandat och därmed möjlighet att besluta om specifika satsningar med finansiering genom tidigare års överskott. Fördelen är också att motverka så kallat köpbeteende i slutet av året ifall det finns budgetutrymme kvar i verksamheten.

Nackdelarna överväger dock dessa fördelar. I praktiken sätts den ekonomiska styrningen ur spel om nämnden varje år har stora underskott som i praktiken är omöjliga att återställa. Det är också svårt att objektivt avgöra hur stor del av ett överskott eller underskott som ska föras över. Ett sådant beslut ska enligt regelverket föregås av en beredning och bygga på en analys av hur väl nämnden uppfyllt sitt uppdrag.

Den ekonomiska styrningen utgår alltid från att varje nämnd ska ha en ekonomi i balans, det vill säga att beslutad budget inte får överskridas. Om nämnderna har ett eget kapital sedan tidigare finns risk för otydlighet om vad som gäller. Det kan också vara så att gemensamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans behöver genomföras oavsett om det finns överskott i enskilda nämnder sedan tidigare.

Den samlade bedömningen är att det här förslaget är renare och enklare att förstå.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19

Bilaga eget kapital per nämnd 2024-01-01

Reviderad policy för ekonomistyrning 2024-11-18